

Szerkesztési iroda:

főter, Szabó-féle ház 1-ső emelet,
hova e lap szellemi részét illető közlemények
intézendők. Bérmentetlen levelek csak ismert ke-
zektől fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:

főter, **Bettelheim testv. könyvker.**
hova e lap anyagi részét illető közlemények,
(előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hirdet-
mények) bérmentesen intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Vidékire postán vagy helyben házhoz hordva:

3 hónapra 3 frt. 75 kr.

Hirdetmények díja: 4 hasá-
bos petit-sor egyszeri hirdetésnél 6, és minden
következőknél 3 ujkr számított. Terjedelmes
hirdetések többszöri beiktatás mellett kedvezőbb
feltételek alatt vétetnek fel. Bélyegdíj külön 30
ujkr. Magánvita 3-hasábos petit-sor 15 ujkr.

Arad, szept. 18-án.

A történelem tanúsága szerint, minden kornak meg voltak uralkodó eszméi, melyek nem egyszer módosították, sőt egészen fel is forgatták a socialis viszonyokat.

Századunk a haladás korszaka, és úgy látszik: hogy századunk hivatala van, a szabadságnak azon eszméit, melyek az 1789-ki francia nagy forradalom által elhívtettek, de a népek és a haladás megmérhetlen kárára, a zsarnokok által egy időre eltiportattak, egész Európában megérlelni, érvényre emelni.

Ha jelenkorunk küzdelmeit szemügyre vesszük, a nemzetiségi küzdelmeket látjuk előtérben.

Mondják, hogy századunk legnagyobb embere, I-ső Napoleon szt. Ilona szigetén — nagy szellemével a jövő titkait vizsgálva — kinyilatkoztatta volna, miként Európában az adand irányt, ki lobogójára a nemzetiségi ügyet fogja írni.

A nagy férfi nem kisebb szellemű unokaöccse, úgy látszik, ezen jóslat alaposságáról meggyőződve, a nemzetiségi ügy lobogóját tűzte ki, és véglegesen meg lőn korunk uralkodó eszméje teremtvé.

Véglegesen, mondom, mert tudom: miként koreszmék nem pattannak ki megérve a halandók agyából, mint Pallas Jupiter fejéből.

E század elején találkozunk már nemzeti mozgalmakkal, jelesen az idegen uralom alól magát emancipálni törekvő Némethonban, egy báró Stein, Hordenberg, Fichte, Gothe, Schiller, a két Schlegel, és mások vezérlete alatt, úgy hazánkban is, hol az irodalmi téren a Kazinczy-Trias (Kazinczy, Vitzkovits, és Szemere Pál), a törvényhozói termekben pedig felső-büki Nagy Pál voltak az uttörők.

A gyuanyag tehát meg volt már századunk elején, és úgy hiszem, hogy ahhoz, miszerint Európa azon crisisen menjen keresztül, melyen jelenleg okvetlenül keresztül kell mennie, nem hiányzott egyéb, mint a gyuanyagot lánggra lobbantó szikra, és a tűz élesztéséhez nélkülözhetlen léghezam.

Hogy I. Napoleon emlitem jóslatát, csak akkor nyilvánítá, midőn annak érvényt már nem szerezhetett, reánk magyarokra nézve inkább előnyös, mint káros hatású volt, mert az azóta lefolyt csaknem félszázad alatt fajunk, az említett nagy hazafiak által lethargicus álmából felriasztva, mulasztásait átlátta, és a legnagyobb erőmegfeszítéssel haladt a polgáriassodás ösvényén, és pedig oly sikerrel: hogy ezen idő alatt nem csak a velünk, e hazát közösen lakó testvér-népeket roppantul tulszárnyalta, hanem férfias öntudattal Európa civilizált népei közt helyet is foglalt.

Ha ezen szellemi felsőbbségünkhöz még anyagi (vagyon) tulsúlyunkat is a mérlegbe dobom: nyugodtan nézek jelenkorunk nemzetiségi küzdelmeinek elejébe.

Megvallom azonban, jobb szeretném, ha ezen új küzdelmet nem kellene ismernünk, és lehet, hogy nem is ismertük volna soha, ha az istenben boldogult karok és rendek nem csak jó juristák, de jó politikusok is lettek volna. Mert valamint Némethonban a német

elem hosszú évek során lassankint amalgamizáltattott: úgy hazánkban is, az akkori institúciók alatt, könnyű dolog lett volna, e hon minden fiából magyart csinálni. Nem tették, mert ők magok is később ébredtek fel nemzeti öntudatra, ápolván egy holt nyelvet. Ezen tétlenségük a moral ítélő széke előtt győzelmet arat ugyan, de politikai szempontból mindig hiba fog maradni.

Az újabb nemzedék ezen hibát átlátta, és segíteni akart a mulasztáson; de egyrészt, mert az alkalmazott rendszabályok talán nagyon is mindent felforgatók voltak — pár év alatt századok mulasztásait akarván pótolni — másrészt, mert 1840 után a Kossuth által szerkesztett „Pesti Hírlap“ democraticus elveivel naponta tért nyert, és a hirdetett új tanok által a népek öntudatra lőnek ébresztve, nem csoda, ha a hatás visszahatást eredményezett, és hazánk polyglott helyzetében megmaradt.

Ma a kor hatalmas szava a nemzetiségi igények rendezéséhangosan követeli, mit nekünk nem lehet, nem szabad ignorálni, de nem is szándokunk ezen, mindnyájunkra nézve fontos ügyet mellőzni, mert jól tudjuk, hogy hivatásunk és küldetésünk ellen vétenénk akkor, midőn a szabad fejlődésnek bármely irányban ellene működne.

Legtekintélyesebb publikistáink, az összes időszakai sajtó, valamint az országgyűlés kebléből kiküldött küldöttség is nyilatkoztak ez érdemben, és meg vagynak győződve, miként nincs széles e hazában politikai érettséggel bíró polgár, ki ezen kérdést az ország integritásának fentartása mellett a legszélesebb basison ne kívánná megoldva látni.

Ez iránt nézeteimet a jövő számban bővebben szándékozom részletezni.

Feueregger.

Lapszemle.

A „Wanderer“ nápolyi levelezője írja, hogy a Garibaldi-ünnepélyen nyilatkozott enthusiasmus nem csak Garibaldit illette, hanem különösen előtérbe lépett a nápolyi népnek azon kívánsága, hogy Olaszország minél előbb birja fővárosul Rómát. Ünnepléses illusztrációja volt ez, írja a levelező, Ricasoli köriratának, mely mellett a római tiltakozás hatástalanul elhangoznék.

A „Magyarországban“ egy skóciai levél így nyilatkozik azon perfid politikáról, mely a népek alkotmányának lázongás által való elvesztését vallja tanának:

„Mi volna könnyebb, mint a kormány kezeiben levő eszközök segítségével zavarokat, lázongást idézni elő, valahányszor a birodalom külviszonyai idegen beavatkozással nem fenyegetnek a bécsi urakat, s aztán, mihielyt a háborgás lecsillapult, néhány lapot tépni ki alkotmányos életünk nagy könyvéből, nem annyira büntetésül az eltévedtek ellenében, mint inkább a gyönyörűséges tan gyökeres keresztülvitelére. Minden ilyen jogirtás ingerültebbé tevén a nemzetet, a mesterséges lázítások könnyűsége geometrikai arányban fogva növekedni, s elvégre a híres chinai mandarin Yeh rendszerét is (melynél fogva napjában 50—60 ezer ember fejeztetik le), meg lehetne kísérteni, a nélkül, hogy az országjáró rendszer ellen valaki kifogást tehetne.

Undorral fordul el a jobb érzésű ember ezen botrányos tan további elemzésétől, megnyugvást azon tudatban lelve, hogy ily tünemények az erkölcsi világban ép oly ritkák, mint a physikaiban a dög-

halál, általános földrengés, özönvíz s más ilyenmű csapások.

Országokat pusztán ravaszság által sem alkotni, sem föntartani nem lehet; a népek társadalmi életének erkölcsi alapja van, s a ki az országjáró nehéz munkáját a pillanat szükségének li-dérez fényénél hiszi teljesíthetni, romról romra hág fáradalmas vállalatában, ezrek, olykor milliók boldogságát temetve azok alá, mielőtt maga is enyészet-nek jutna martalékul.

Apáink a politikai bölcsesség maradandó emlé-két — a hiányai mellett is kimondhatlan becsült ma-gyar alkotmányt, csak azért valóban képesek létre-hozni, s nemzedékről nemzedékre átszállítani: mert vezérelvük mindenkor a politikai becsületes-ség volt. A múlt század vége felé, a vérpadon még jóformán gőzölgött a kivégzett magyarok vére, midőn a francia seregek diadalmas zászlói az osztrák biro-dalom határain belül kezdék hirdetni a vést, mely a trónt fenyegeté.

Azonban a magyar nemzet, mely csak kevéssel előbb kötö meg törvényes alkuját a minden oldalról szorongatott fejedelemmel, elfeledé a korábban szenvedett méltatlanságokat, s egyedül a kötött frigy kö-telességeit tartva szem előtt, vagyonát és életét ép úgy áldozá a királyi székhely, mintha soha félreértés vagy jogsérelem közbe nem jött volna.

A politikai becsületesség nemzetünknek ma ép úgy jelleme, mint volt a multnak viszontagságos szá-zadain át: ezen becsületesség érzete kölcsönöz me-gyéinknek, országgyűlésünknek erőt, bármely fenyege-tések ellenében, fölemelt fővel így kiáltani: adjátok meg jogilletekünket csorbitatlanul — s aztán számít-hattok ránk!

A „Szerbobran“ bécsi levelezője írja:

„A birodalmi tanács sehoggy sem nyerheti meg a népek rokonszenvét. Legújabb időben a bécsi sa-badelvű párt, Smolka lengyel követnek a nép szabadsága körül tett érdemeit elismerő feliratott küldött, saját bécsi követeinek ez által némi tekintetben bi-zalmatlanságot szavazván. Legalább a feliratban nyil-tan az mondatik hogy a bécsi követek a birodalmi tanácsban nem fejezik ki a nép érzeteit. Itt azt tart-ják, hogy a birodalmi miniszterium, a körülmények szükségétől kényszerítve, kénytelen leendő programm-jának több, és pedig lényegeseb pontjaiban engedni, főképp Magyarországot illetőleg. Ha a három-egy ki-rályság országgyűlése szintugy, mint Magyarorszáé, ősrégi jogai mellett nem buzogna, talán a februáriusi patenst keresztül lehetne vinni; de a birodalom egy fele, s még jelentékenyebb fele ellen küzdeni, sem a politikára, sem az érdekre nézve nem tanácsos. És mit tevék legyünk mi a mi kedves vojvodinánkkal, mely a nem-felelős miniszterium kebelében most fo-gamzik? — Örömmel fogadjunk-e ily vojvodinát? — Véleményem szerint nem volna tanácsos semmiben, s így e nagy dologban sem, elhamarkodnunk a dolgot; hanem e részben a magyar és horvát országgyűlésre is kell tekintenünk, s ezekkel egyetemleg, a szeren-cse s szerencsétlenségben osztoznunk. A ki azt gon-dolja, hogy a vojvodinaiak szabadság és alkotmány nélkül is élhetnek szerencsésen, az nagyon csalat-kozik. Nem kell felednünk, a vajdaságbeliek, akár mily nagy lenne is vajdaságuk, mégis legszerencsét-lembb emberek, legboldogtalanabb nemzetek lenné-nek, ha két fő kincsükkel: vágyonuk s vérük-ke-l — mások önkényesen rendelkezének. Tehát mindenekelőtt alkotmányos életet, és ismét — alkot-mányos életet szerezzünk magunknak, s csak ennek rendíthetetlen alapján eszközöljük nemzetiségünk és nemzeti jogaink fejlesztését; mert csak alkotmányos és törvényes uton biztosíthatjuk nemzetiségünk jövő-jét. Nem lenne felesleges, ha a mi szent patriarchánk ujjolag akkor, midőn nemzeti congressusunk összehi-vatik, megeskedtetné a nemzetbeli szerb küldötte-ket azon már ismert bozasztó esküvel: mert Ádám valamennyi gyermeke gyarló s gyenge, és a mint nekem látszik, a szerbek leggyengébbek, és a tév-utakra legkönnyebben vezethetők. Azért legyünk óvatosak, nehogy utódaink átkot mondjanak felettünk.

Isztriaából, szept. 13-áról, a választási ese-mény felől következőt irnak a „Wand.“-nak: Tény,

Figyelmeztetés.

Kéretnek mindazon tisztelt előfizetőink, kiknek előfizetése szeptember végével lejár, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek. Előfizetési ár évnegyedre, azaz: október-, november- és de-cemberre, 3 fr. 75 kr. ujpénzben.

A kiadó-hivatal.

miszerint a birtokosság és az intelligentia úgy az országos, mint a városi szavazás elől visszavonult. Példákat idézek: Capodistria városban 199 választó van, köztük 75 részint cs. k. hivatalnok, részint pap. Polgár 5 jelent meg a választásnál, kik is a hivatalnokok tömegéhez csatlakozva, Favento kanonokot, egy ultramontánt, és a burokrácia jelöltjét választották meg. Piránóban, hol 438 választó van, választásra (minden hivatalnokot és lelkészt ide számítva) 54-en jelentek meg, ezekből 45 Furegoni urra szavazott. Bujeban egyetlen egy polgár sem ment a választási urnához. Azon ritka helyeken, hol a választók vissza nem vonultak, minő Rovigno és részben Montona, a régi Nessuno-emberek választottak el. Ezek tények, a mint tény az is, hogy 20 megválasztott képviselő közt csak kettő van szláv, kikből is az egyik nem isztriai. Hivassák már most egybe az új országgyűlést, és határozatassanak vele, a mit akarnak, mind szép, mind jó lesz; de azt nem lehetend állítani, hogy ezen országgyűlés valóban a nép képviselete volna. A mi népünk, mely néha szintén tud elméncz lenni, az új képviseletet már is cs. kir. országgyűlésnek nevezte el."

Hazai mozgalmak.

Nyitra megyében a bizottmányi közgyűlés Hamar Pál indítványa folytán egyhangulag kimondá, hogy az országgyűlés minden tetteit tökéletesen helyesli, s azt hálára érdemesnek nyilatkoztatja. Deáknek és Smolkának köszönő irat szavaztatott. Az országbírói munkálat elfogadtatott.

Zemplén megyében e hó 10-én a tiszttakar lemondott fizetéséről, egyéb kiadásokra pénzügyítés rendeltetett el. 12 állandó törvényszéki ülnök választott meg.

Szatmár megye 9-én tartott gyűlésében az országgyűlésnek hálát szavaz, minden végzéseit magáévá teszi.

Az országgyűlés óvástételéhez nem járult Máramaros vármegye. (Már-ama-rosz.)

Abauj megyében az országgyűlés eljárását minden részben helyeselve a gyűlés magáévá tette, de a jegyzőkönyvbe az óvás szót, heves vitatkozás után, nem vitte be. Törvényszéki ülnökök választottak.

Szabolcs megyében az alkotmányos adóbehajtást szuronyok segítségével, bizonyos Jakab nevű, székely eredetű, cs. adóbiztos vezeti.

Izsákon valami Nuzruvulszki nevű iszterementés zsarnokoskodik adóbehajtó minőségben.

Szabadka városa folytatólag közgyűlésében Deák Ferencz arczképének olajfestvényben való megszerzését, és Smolkának köszönő iratot szavazni, határozta, és Széchenyi szobrára 200 frtot utalványozott. Továbbá azon 10,000 fr., melyet a város a magyar akademiának, még a Bach-rendszeralatt szavazott, de a kormány által kifizetése meggátoltatott, most állampapirban az akademiának megküldeni határozá. 353,000 fr. államadósságot a városi magyar gymnasiumnak, s több nevelőintézeteknek ajándékozott. Az 1848-ki honvédujczoknak még akkor határozott díj, melytől a forradalom után a kormány által elűtettek, most kiadni rendeltetett, nekik, vagy örökösöknek.

Oroszában a bizottmányi testület Terényi Lajost, országgyűlési képviselőjét, nagy ünnepélylyel fogadta. Törkös esperes ur az egész kerületnek osztatlan bizalmát fejezte ki az országgyűlés végzéseiről.

Hajdu-Dorogon egy üdvös egyesület támadt. „Óhitű magyarok társulata“ név alatt, azon czéllal, hogy az óhitű szertartású könyvek fordításának magyarra, elnökül Csopély kanonok, másodelnökül Farkas István ur, — ki gyermektelen lévén, halála után minden vagyonát e társaságra hagyja, — választottak.

Kórházi ügy.

Öszinte szó az Aradmegyei sz. István-kórház ügyében, tekintettel a közegészségi ügyre nézve.

(Vége.)

A megyei és városi kórházi egység javaslatáról szóló czikkeimet befejezván, áttérek az aradmegyei kórházi küldöttség által kidolgozott alap- és rendszabályai tervezetének méltatására. Az „Álföld“ tiszti szerkesztősége, Bettelheim Vilmos ur szíveségéből, rendkívüli mellékletkép a küldöttség tervezetével megtisztelő olvasó közönségét. Ezen alapszabályi tervből kiderül, miszerint a választmány szíven viselven a sokszerűen hányattatott kórház sorsát, egyetemes belviszonyait híven s tökéletesen felismerve, minden irányban tájékozta magát, a kidolgozott terv a kórházi kormányzat közegeinek teendőit elkülönítve, ügyesen beosztva összhangzatosan s rendszeres alakban előadva, tartalmazza. E kórházi alapszabályi tervetről joggal ellehet mondani, miszerint abban a kórházi egyetemleges eljárási rend a kitűzött cél, mely tényező minden intézetnek éltető eleme s szükségképi kelléke.

A választmány, de különösen kik az alapszabályok alkotásában fáradoztanak, az intézet érdekében méltá-

nyos elismerésre jogosítvák; mert ily korszerű, főleg a gazdasági s orvosi ügykezelés körül fejlődő zavarokat jövőre elhárító alapszabályok szükségében volt mineddig a megye kórháza. Ha a kórházat közvetlen vezénylő közegek félre nem ismerendik az alapszabályoknak az intézet érdekébeni jótékony szellemét, e nagyszerű intézet az 1848-ik év előtti népszerű állását kétségkívül visszaverendi, főleg ha az orvostügyi szak a hatáskörön kívül eső beavatkozás szoros mellőzésével, kizárólag az alapszabály 1-ső §-ában kijelölt intézeti czélt a gyógyítást tüzendő ki főfeladatául. Azon állítás, miszerint a kórháznál a kormányzati dualismus ártalmas, csekély belátásom szerint nem helyes, mert bebizonyult tény, miszerint eddig az egyágu kormányzat — önkény — volt az intézet tetemes kárára. A megyei kórintézetnél nem szükség bárkinek is, a dualismustól — mit a dolog természete igényel — idegenkedni. Ugyanis a kórház egészségügyi s gazdasági kezelése forogván kérdésben, jőzan észszel felfogható, hogy ez két külön természetű tényező, s ha valami egyik vagy más tényező ki-fejlesztése ártalmasan hathatna, az nem a dualismus, hanem a kórházban ügyek kezelésénél az önkényre törekvő uralomnak lenne felróható, mit okvetlen azon egyéniség, ki egy személyben a fennemlitett két külön természetű ügyet kezelné, gyakorolna.

Az alapszabályok némely §-aira vonatkozó lényeges észrevételeim közleményét, ezuttal mellőzni czélszerűnek véltem. És ezzel az aradmegyei s városi kórház egysége s a kórházi küldöttség által nyilvánosság elé hozott alapszabályok érdemében tett őszinte szavaim, befejezem.

Szívből fejlő ohajtásom, miszerint ez emberbaráti, nagyrészt a lami s nából létrejött intézet, melyhez hálás emlék és kegyelet köt, czéljának a szó teljes értelmében megfelelhessen, és hogy benne minél számos szennvedő visszanyerhesse épségét!

Arad, szept. 12. 1861.

Szathmáry István.

Levelezések.

Bukurest, szept. 12-én.

Tegnap tartatott meg itt az uralkodó herczeg, Sándor név-napja. A törvényes közegek részéről szertartás, ágyuzás, és világítás a világon talán mindenütt egyszínű, azért erről nem is szólok; de ha a nép részéről világításból, a nép uralkodója iránti rokon- vagy ellenszenvére következtethetni, akkor itt valóban szomorító eredményre jutunk. Az egész roppant területű városban alig volt egy-két magánház kivilágítva. Az esti-zene mellett a nép egészen némán viselte magát, egyetlen éjjent nem lehetett annyi czerek ajkairól hallani. Csak a lovas csendőrök ordítósa zavarta itt-ott a néma csendet, kik a rendőrfőnök körül, kézrevett rövid fegyverekkel gyúrták jobbra-balra a nagy néptömeget. Mindenesetre rossz intézkedés, hogy ilyen alkalmakkal nem küldik haza a bérkocsikat, sőt a legnagyobb néptömeg között százankint robognak, minek folytán ritka eset, hogy szerencsétlenség ne történjék.

A középületek, mint csizmezsü-kert, herczegilak, színház stb. sem voltak az idén oly elegánsan világitva, mint pl. a múlt évben, a szabadelvű miniszterium alatt. Átalában az egész ünnepély oly bágyadt, oly vontató volt, miszerint meglátszott rajta, hogy nem jó kedvekből rendezték. A herczeg nyárilakából — Kotrecsén — egész nap és este be sem jött. A „Te Deum“-ra csak a miniszterek és consulok jelentek meg, a francia consul igen rossz néven vette, hogy a szertartás az ő megérkezése előtt kezdődött el, holott ő a meghatározott időre pontosan megjelent, ezért templomozás után a miniszterelnökkel mérgesen összeszólalkozott, minek következtében gratulálni nem is ment. Az ausztriai consul és személyzete is, miután értesült, hogy nem a herczeg fogadja el a tisztelgőket, nem ment fel, hanem alatt beírván nevét a szokott könyvbe, egész kíséretével hazasietett. Igen kellemetlen benyomást tesz az, hogy az uralkodó ily alkalmakkal mindig beteg, s nem mutatja magát köz-helyeken.

Ugy hallom, hogy Margiloman, volt derék rendőrfőnököt egy évi fogságra ítélték orosz kocsisa miatt. Az oroszról eszembe jut, hogy Constantín orosz herczeg a napokban incognitó ment fel a Dunán Bécsbe, Galaczon reáismertek. Minden ember megcsóválja fejét e hírre, s azt kérde önmagától: miért incognitó?

A bukuresti katona-növelde, 1600 növendék számára, melynek 1863-ra kell vala készen lenni, oly gyorsan dolgoznak, hogy a tanítást még ez őszön benne elkezdhessek. E növelde nagyjértékű telkét Tirgovits-utczában Gyika Demeter ajándékozta az államnak, mi figyelmet érdemlő, miután itt nem igen szoktak a dusbojárók közczélokra adományozni, ezt inkább a közép-osztály teszi. Így közelebb Brailában a kereskedők alapítottak 15 falusi gyermek számára ingyen-iskolát, oly módon, hogy az alap örök időre e czélra fordítassék.

Rosetti, a „Romanul“, és Heliade, a „Proprietar“ szerkesztői, 1848-ban elv- és lelki barátok, most egymásnak, közbotrányt okozó ellenségeivé lettek. Heliade R. szerint Omer basa kuvaszsa, a haza átka stb. Rosetti pedig, H. szerint, 48-ban eladta Szulejman basának a hazát, elismervén a szultán azon jogát, hogy

a belügyi törvényeket megerősítse; a forradalmiak H. szerint 1856-ban eladták a törököknek a Duna balpartját. Rosetti mocskolja Heliadot, hogy ez mint iskolaigazgató kiutasítja az oláhországi iskolákból az erdélyi unitus tanárokat. Heliad erre azt feleli: R. és társai 48-ban egyesültek az erdélyi unitusokkal. Hiteles adat van kezembem, melylyel bebizonyítom, hogy 48-ban Oláhországot Ausztriának akarták eladni, t. i. Rosettiék. Ilyen s több ehhez hasonló dolgok folynak e két lapban, a nélkül, hogy egyik is tagadni merné, a mit róla a másik mond. Sőt a napokban már a lapok szükek kezdettek lenni... gunyiratokat szórtak el a városban, hozzám épen három bepecsételt levelet tettek pinczém torkába. Képzeltetni, mily kíváncsisággal törtem fel őket. Tartalmuk röviden oda megy ki: Rosetti a derék hazafi. Heliade legyen átkozott.

A bukuresti osztrák alatt való iparos-segédéktől szépen csipi fel az oláh kormány az adót. A rendőrszolgák berontanak a műhelyekbe, összefogdossák az ifjakat, s viszik a Hagieára; ha kötelezi magát az ifjú, hogy fizeti az évi adót, és oláh alatt való lesz, jó kezes mellett kibocsátják; ha nem, haza küldik. Meglátjuk, mit fog tenni az Agentia. Mert két urat szolgáltni lehetetlenség. Adót is fizetni, utlevélért is minden évben hat ezüst huszast és tizkrajczárt — s ha csak egy félévet mulasztanak, ezt az összeget kettőztetve fizetni-ez már mégis sok. Már pedig ha minden ausztriai ifjú iparos segéd, eseléd stb. oláh alatt való lesz, ezzel a székely föld, tehát a magyar elem igen sokat fog veszíteni. Annyian jöttek csak az idén át a székelyföldről, hogy az itteni rendőrség kimondotta, hogy főleg nöcselédet nem tűr többet a fővárosban, hanem, a hogy érkezik, visszaküldi hazájába. Végtelen sok nyomornak vennék azért elejét a székely hatóságok, ha ennek hivatalosan végére járnának, s a kivándorlást meggátolnák. Az idegenek, tagadhatlanul roppant sokba kerülnek az itteni kórházaknak, főleg épen most, midőn Bukurest kórházzá változott, hideglelés, tífus, vörheny, világi betegségek az uralkodó nyavalyák; annyi beteg, mint most van, rég nem volt.

A magyarlegióhoz közelebb ment itt át, a derék huszár százados Dunka, ki több ideig Jassyban mulatott. — Dunyov jobban van, lábát oktanul operálták, innen van minden vezedelmé. Várady Ádám őrnagyot, a „Buk. M. Közl.“ volt szerkesztőjét, Aquiból elbocsátották. Hamburgba ment nejevel és leányával, két fia itt van. Hegyessy Ferenczet, egykori honvédszázados, Afrikába küldték, ott nem fog megfázni, mint a télen Bukurestben. Átalában, a magyar legióban, a legjobb fegyelem, pontosság van, ki félre lép, annak nagy a világ. Van példa, hogy egy kapitányt azért bocsátottak el, mert egy roszhírű nővel közhelyen karon fogva sétált. A százados ur bizonyosan járt Bukurestben, itt az efféle oly nyíltan és utálatlalt történik, hogy közelebb herczegi tilalomnak kelle megszólalni, hogy eltíltsa e botrányos életet. A m. legióról beszéli egy onnan jött fiatal, ki betegsége miatt haza megy: „Midőn az ember Noceraban van, s hallja azt a sok szép magyar dalt, a vig huszárok sarkantyú-pöngését, s minden felől csak magyar beszédet, azt képzei az ember, hogy 48-ban él, s mintha épen Lugoson volnának, hogy az öreg Bem atyussal mint sasok lecsapjanak; sokszor emlegetik az öreg Bem atyust, és Petőfit, az ő kedves költő-őrnagyát.

Aldunai.

Temesvár, szept. 14-én. Már a hét elején el volt itt terjedve az a hír, hogy Temesmegye részére Huber Zsigmond volt szerb-bánsági, jelenleg budai helytartósági tanácsos ur kir. biztosul van kinevezve, s azon esetre, ha a megye a pesti óvást részéről is ki mondja, a bizottmányt azonnal föl szlatandja.

Volt-e erről tudomása a megyének is, nem tudom, de a k. biztos ur funkciót nem nyert, mert a megye nem mondta ki az óvást, csak sajnálatát fejezte ki az országgyűlés sikertelenségén, s részvétét annak magatartása fölött.

A gyűlés maga 12-én a törvényszéki tagok választásával kezdődött, s legelőbb is közakarattal a követtsége miatt visszalépett 2-od alispán Missics János ur kiáltott ki, a ki is remek beszédben köszöntö meg a bizalmat, honfiai köteletségnek jelölvén, hogy kiki a rábizott állomást kitartván, azt lelkismeretesen ellássa, a népnek és hazának tevéen vele hű szolgálattot. Megválasztottak még, nagyobbára szavazás után: Bogma Mihály, Szabó József, Petrovits Pál, Fisser István, Danczkay Antal, Vargies Imre urak.

Kivülök árvaszéki alelnökül Jeszenszky Ferencz, előadól Varga Ferencz urak; telekkönyvi igazgató és előadól Reinhold József ur.

13-án telekkönyvi 1-ső vezetőül Bachmann Lajos, néhol Nekits György, igtatól Hofstädter József, kiadól Cserményi Béla urak.

Ezután jött Missics volt nemzeti képviselő ur hatalmas beszéde *) az elosztott országgyűlési tevékenysége felől, mit a már érintett határozat követett.

S ezzel a megyegyűlés deczember elejére tüzetett ki, azaz: az eddigi havi gyűlések évnegyedesekké redukáltattak, mi egyéni nézetünk szerint alig lesz megtartható, mert épen most, az országos zavarok küszöbén, mikor a nemzeti szabadság csekély maradványainak óvása a megyék kezében van, élen-

*) Az elküldéssel nagy szívességet tett volna ön.

kebb tevékenység terhe nehezedik rajtuk, mint hogy 3 hóig összetett kezekkel nézhessék a k. biztosi rendszernek a szomszéd törvényhatóságban gazdálkodását.

Önök, kik az óvást magukévá tették, tán nem a legjobb szemmel nézhetnek szomszédjukra, — de gondolják át helyzetünket, — s a véleménykülönbséget. Elismerem, hogy az ország municipiumainál mutatkozó e két ellentétes eljárás talán a német urakat még megerősítendi állításukban, mintha a nemzet nem ösztönösen összhangban volna, volt országgyűléssével; de ha igaz, hogy mindenütt átkarjál alakítani a megyéket, úgy jó egynehányan visszavonuló önmérséklése, hogy lássuk, miként kötnek beléjük ezekbe a kormányférfiak.

A gyűlés előtt az a hír is szárnyalt, hogy a román tagok tanácskozatot tartottak, itt is behozni nyelvüket hivatalosnak, mint a szomszéd Krassóban: föllépés azonban nem történt, de nem is vezetett volna sikerhez, mert ha a népiségi arányt vesszük, a németek aránylag legtöbbnek vannak a megyében, s hát a szerbek? utóbb négy nyelven kellenék a jegyzőkönyvet vezetni.

Nyelv tekintetében a multkor kevésbe mult, hogy városunk elfogadott magyar belügyleti nyelve, a némettel vissza nem eszeréltetett, de mégis maradt mindeh a régiben. Azonban láttam elég beadványt más nyelven, mikre magyar hátrirat adatott: ezt hibának tartom annyiból, hogy alája a folyamodvány nyelven fordítás nem közöltetett.

8-án mint jelentem, a józsefvárosi iskolaépület csakugyan fölszenteltetett a megyei püspök ur által, úgy az ifjusági zászló is, melynek keresztanyja Lechner Mária urhölgy volt, ki csudálatomra a nemzeti szalagra németül varratta be mind nevét, mind a napot. A zászló maga nehéz habos zöld selyem, egyik oldalán a sz. család, másikon az idvezítő van festve, mint a kisdedeket magához bocsájtja. Ft. Grausam plébános urnál áldomás rekeszté be az ünnepet, fűszerezve lelkes felköszöntésekkel.

Polgármester ur távollétében városi közgyűlésünk elmaradt. r. l.

Külföld.

Franciaország. A legitimista „Guyeme“ szerint, monsignor Nardi utjának azon hármast célja van: a francia kormány, a papság és a pénzvilágnak a pápára vonatkozó hangulatát megismerni, és azt véli nevezett lap, ezen főpap sok csalódást szét fog osztani, melynek magukat Rómában átengedik.

Persigny betegsége nem jelentéktelen jelleműnek mondatik, és még nem néz elibe közvetlen gyógyulásnak. Niel tábornagy meghívására Biarritzba 20-ig terjed, és oly rendkívüli jellemű, hogy annak alapja minden esetben valami különös lehet. Ha Ranondnak utódává lesz-e a hadügyminiszteriumban, még nem bizonyos.

Irányi Dániel már második levelét közli az ausztriai monarchiára vonatkozó heidelbergi szavazat ellen; ez iratban, melyet „La Presse“ teszen közzé, azt bizonyítja be Irányi, mikép Ausztriának civilisator küldetése a Dunánál nem valami nagy dolog. Ha adatai valók, úgy a német civilisationnak a cs. k. kormányynali solidaritást meg kell köszönnie.

A sokat emlegetett „L'empereur, rom et roi d'Italie“ című röpirat szerzőjeül most bizonyoskén Levy Armandot nevezik; ki néhány év előtt párisi követjelölt volt. Ugyan csak tőle fog legközelebb egy második, szinte hivatalos mázu röpirat megjelenni, e ezim alatt: „Lettre circulaire aux Evêques de France“, mely sokkal határozottabb tartású, mint az előbbi.

Rómából írják a Nazionenak:

„Ausztria nógatja a pápát és a bourbonokat, hogy csak segítsék a rablókat, s biztassák, hogy ő majd hadat izen Olaszországnak s segítségükre jön. A bourbonok és a pápa teljes erőből igyekeznek is engedeimeskedni Ausztriának. És kettőzött erélylyel folytatják a rablók felöltöztetését, felfegyverzését s toborzását. Minden éjjel friss banda indul Rómából, s megy át a nápolyi határon, rendesen először egy kis falu kifosztásában mutatva meg vitézségüket; de néhány nap óta az ily vállalat csak nehezen sikerül.

Olaszország. A „Perseveranza“ Nápolyból 15-kéről jelenti, hogy Tonelli 8000-nyi csapat és nemzetőrrel a Montichio erdőt keresztül czirkálta. Cipriani bandája körülvetetett. Chiaborea és Longone megtisztogatták az Aquila és Teramo közötti erdőségeket a felkelőktől.

Della Rovere kiáltványa a sicíliai néphez, így hangzik:

„Szielia olaszai! Egy párt, mely minden alkalmat fölkeres az agitációra, most egy óvást tár elétek. Rómának a francziák általi megszállása ellen. Az óvás most hasztalan. A kormány, melynek nézetét tegnap minden szabadelvű lapban kifejezve olvastátok, erővel ragadta meg a kezdeményezést, hogy Róma Olaszhon fővárosává legyen. Miért készit tehát az agitatio pártja óvást? A végre teszi azt, hogy az országot nyugtalanítsa, hogy megakadályozza, nehogy a kormány erőszakos lökés nélkül jusson oly kedvező eredményhez, mely minket Rómába vezet a nélkül, hogy az ország nyugalma és jólétét veszélyeztetné. Ez óvás egyedül lehetne hátrányos,

Rómának kitakarítására nézve, midőn a mi kormányunk, és a vele hűségesen egyesült francia kormány között bizalmatlanságot költene. Ne óvászozzátok, mert nem szükséges. Biztatok a király nemes nézeteiben, a kormány szilárdtságában, és magában Garibaldinyugodtságában. Palermo, szept. 7. A király alhadvezére Della Rovere A.

A „P. Lld“ közli, miszerint 14-éről Genuából érkezett hírek után, Garibaldi az amerikai államokban neki ajánlott parancsnokságot, nem fogadta el. (Ugy látszik, bizonyos lapok ennek ellenkezőjét azért siettek hirdetni, mert szeretnék Garibaldit másutt tudni.)

Oroszország. Az „Independance“ pétervári levelezője állítja, hogy Sándor császár Krimbe utazása előtt egyik (lengyel) segéde iránt így nyilatkozott: „Nem engedélyezhetek a lengyeleknek egy szerre mindent. Hagyjanak időt azon intézményeknek, melyeket kaptak, megszilárdulásra, más engedelmények, s azután az alkotmány következni fognak.“

Varsóban egy Grasz nevű egyént, ki előbb rendőr, azután a titkos rendőrség főnöke, később országos tanácsos, legutóbb pedig magánzó volt, Varsóba vetődve, spitzliség gyanujából az utcán, világos nappal megtámadtatott, s miután védelmül botját fölemelte, az odatolult népség által, daczára a közbejött katonai segélynek, agyonveretett. Azon nap délutánján több utca-szögleten plakátok találtattak, e szavakkal: „Igy jár minden kém.“

Törökország. 9-én érkezett Ragusába a „Numaih Tidjaret“ szállítógőzös két zászlóalj gyalog vadász, és a császári testőrséggel Konstantinápolyból. E válogatott csapat azonnal partra szállt, és Bilec felé rendeltetett, mi a montenegrói határtól 3 óra járásnyira van, s hol Omer pasa főhadiszállását felütötte. Szintén Bilecbe jött az első osztály albaniai, s legközelebb két második is váratik, melyeket az arnauta főnökök, a török kormányynali egyezkedés szerint, épen most alakítanak.

Dánia. Az 1848. évből mint dán miniszter ismeretes Lehmann Orla, mint hírlík, ismét a kabinetbe lép.

A „Nazione“ Rómából, szept. 10-kéről azt írja: Goyon tábornok összes csapatait Olaszország határai ellen rendezte. A bourbon comité Trapani gróf elnökele alatt, a római udvarnak azt javasolta, hogy a sbirrek és zsandárok a pápa melletti propagandára alkalmaztassanak. Meggyőződtek fölé, miszerint a Nápoly számai rai toborzás vezetője, a pápai palotaőrség egy kapitánya; a föltételek, miket ígér, 4 paoli naponként, és az ellenálló helységek szabad kirablása.

Szerbia. A „Vidov dán“ Konstantinápolyi hírek után jelenti, hogy Omer pasa Montenegrino iránt föltétlen teljhatalmat kért volna, mit azonban a porta, tekintettel külpolitikájára, meg nem adhatott. Ennek következtében Omer pasa, állását compromittálva látván, elbocsáttatásaért folyamodott, és sürgeti, hogy az elfogadtassék, minthogy egyáltalán nem akar a hadseregnek maradni.

Amerika. New-York, szept. 5. Egy hadihajóraj, Butler tábornok parancsnoksága alatt, a Hatteras fok erőit aug. 28-án lödözte. Következett napon a védőrség megadta magát. Az unionisták elvettek három hajót, 25 ágyut és 1000 fegyvert. Butler visszatérte után, Washingtonban, annak tiszteletére éji zene rendeztetett, mely alkalommal Butler kijelentette, hogy mihelyt a hideg beáll, a szövetségi hadsereg a dél ellen induland. A secessionistáktól 50 hajó vétetett el. Jefferson Davis elnök nehéz beteg volt, halálának is kezdett híre terjedni; azonban az utóbbi hír valótlannak mondatik.

Távirati sürgönyök.

Lengyel batárszélek, szept. 16. Wilna, Bialystock, Grodno, Vrszec, Litewszki és Bielszk városok és kerületek Wilna és Grodno közhatóságban, valamint a Kowno kormányzóság, a Novo-Alexandro kerület kivételével, — N a z i m o w tábornoki kormányzó által ostromállapotba helyeztetek.

Lithvániában szigorú ostromállapot rendeltetett el, a város némely házaiban 10—15 katona szállásol. A kormány szigorú rendszabályai annyira mennek, hogy még a nőket is belebbezni kezdik. Jelesül az általános ünnepelt hazafinó Puslowojtow Lublinban m. hó 28-kán Oroszországba vitetett s csak Kruszizow tábornok szerencsés ötletének, ki a koci mellett lovagolt, hogy a népet csendesítse, s a nemes hölgy kérésének tulajdonithatni, hogy a katonai kíséret a nép által darabokra nem szaggattatott.

Zágráb, szept. 17. Az országgyűlés ma a bizottmány felirati javaslatát negyedfélórai vita után 53 szóval 32 ellenében elfogadta. A részletes viták holnap.

Megbízható kutforrásból írják, hogy az államminiszterium felhagyott azon szándékkal, miszerint Velenecze számára is kihirdettesse a statutumokat. E helyett a középponti congregatio hatáskörét akarják megnagyobbítani.

Vegyes tudósítások.

* B. Kemény erdélyi kancellár lemondását ö Felsége még most sem fogadta el.

* Türr lakodalmára, beszélík, sok mindenféle ajándékot küldenek. Nem illett volna Aradnak is hiányzania, ennél fogva megsugjuk, hogy a genuai menyegzői asztalon Ménes tűzbora is fog képviseltetni, még pedig a közepéből.

* Kolozsvárt is sürgetik a tűzoltókar életbeléptetését.

A „Tem. Zeitung“ szerint a szerbek vajdaságot, az oláhok kapitányságot, a banáti németek grófságot, a tótok szinte valami ságot kapnának. Így hiszszük, Schmerling ur. a többi nemzetiségek kívánatait sem utasítja vissza, hogy a Reichseinheit érdekében még több önálló népeket teremtsen, mert még nem vagyunk elegenden. A miniszterium temetésére annál czifrábbnál-czifrább processio jelenik majd meg. A rusznyákok e szerint kérhetik, s kétségtelenül meg is kapják a rusznyák hercegséget, a banáti francziák a prefettséget, a tolnai svábok, a soproniakkal és pozsoniakkal egy testben, a churfürstiséget, a banáti spanyol zsidók jeruzsalemi kerületet, a többi zsidóság rabinatust szabadválasztással. A wendek kreishauptmanságot, Hortobágy nagy pándúrságot, a örmények gugschachánt, a hienček markgrófságot, a csajkások admiralitást, a matyók püspökséget, a bunyevácok goszpódárt, a baranyai bosnyákok wladikát, csepel, tihany, ecsedi tó, nyulak szigete, és a fertőtava reálunióban egy doget, a bárczaság gubernátorságot, Turóc-Szentmárton hurbániát, a székelyek rabonbánt, a móczok mőcziát (imperatu moczilor-ral), a palócok palócziát, a wasserkrobótok admiral-welikót, a bulgárok (szögedicsen, bogarak) horipánt, az erdélyi cigányok indiániát, a magyarországiak faraóságot, és ennek valamennyinek kancelláriát Bécsben, és helytartótanácsot ottthon; ennek az megbecsülhetetlen következtetése is lenne, hogy így talán a reixsrathba is lehetne embert fogni.

* Mily jó hírnévben áll az aradi kalmárok becsületessége, onnan is kitetszik, hogy legujabban gr. Andrássy György Tenner M. L. lisztkereskedőtől 15 köből tiszta búzát rendelt, mi célra nem tudjuk; de tudjuk, hogy T. ur ezen megbízásban hiven eljár, és Zádorlakon, a hol az idén a legszebb buza termett, a kívánt mennyiséget 91½ font nehézségűt, 10 frt50 krjával köblét megvásárolta és tovább szállította. — Titkot is árulhatunk el egy uttal, hogy Arad a londoni iparműkiállításnál képviselve lesz, még pedig királyilag.

* Szept. 7-én Garibaldi Nápolyba történt bevonulásának ünnepén, Milanóban a nép egészen lelkesült volt „Világítsátok meg a Dom tornyát — mondá egy ifju ember — nem látjátok-e Mantua, Verona, Velenecze, reá függeszti szemeit“; az ifju ember lelkesedésében nem gondolt a távolságra. — Milanóban minden egyházban esőért könyörögnek, hol 3 hónap óta, az az Cavour eltemetése óta, egy csöpp sem hullott. (Siécle.)

* „Gazetta di Venezia“ azt a hirt kapta Bécsből, hogy a magyar országgyűlés december 1-ére hívatnék össze.

* Dunlop ismét Bécsbe érkezett.

* Vidéken a kormány a vadászfegyvereket is beszedeti.

* A budai népszínház, mult szombaton Jóka inak gyönyörű prologjával nyitattott, meg, Nagy közönség, nagy lelkesedés: vajha így tartson a végtelelenig. Molnár önmagára mondott apologiája megütődést okozott.

* 12 dunagőzhajózási kapitány Bécsbe idéztett azon váddal, mintha több magyar ifjat emigráltattak volna hajószolga pinczér sat. ezim alatt.

* Győrben meghagyatott a katonai hatóságnak, hogy minden honvéd ezim alatt rendező, hangversenyt, bált, mulatságot erőszakkal oszlasson szét.

* Napoleon hg és neje amerikai útjából szept. 25-re váratik Párisba.

Ipar, gazdaság s kereskedelem.

Bécs. Gyapjувásár. A mult héten reichenbergi és brünni gyárosok 500—600 mázsa jó finom gyapjút vettek 175—225 frtjával. Elsőrangú gyapju mintegy 500 mázsa pro 1862, francia számadásra 150 frtjával ezüstben contraháltatott.

Bécs, szept. 14. (Heti tudósítás). Szarvasmarha 3113 hajtattott a piacra, darabja 325 fonttól 650 fontig. Bécs részére 1761 darab vásároltatott. Ára általában, mázsa számra, egy mázsának 26 frttól 32 frtig; darab számra 80 frt — 185 frt.

Borju 1180 darab, fontja 19—20 kr. juh 2700 darab 20—22 kr., bárány párja 8—12 frt; sertés fontja 30—32 kr., közep 29—31 kr.; nehéz 31—33 összesen 1459 darab.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről szept. 18-án.

5% Metaliques . . .	67.55	Ezüst	135.50
Nemzeti kölcsön . .	80.60	Váltó Londonra . .	136.25
Bankrészevény . . .	740.—	Arany	650
Hitelintézet	181.10		

Felelős szerkesztő: Márton Ferencz.

BÉCSI BÖRZE SEPT. 16.			KÖZLEKEDEÉS.			GABONAÁRAK		
Államadósság.			Vasuti menetrend.			a pesti piacon szeptember 16-án.		
Adott ár	Tar-tott ár		Adott ár	Tar-tott ár		Alsó-austriai mé-rő szerint	Súly font szerint	Leg-alant ár o. é.
Sorsjegyek.			I. Aradról Pest és Bécs felé.			II. Bécsből Pest és Arad felé.		
5% osztrák érték	62 40	62 60	Indulás: Aradról 11 óra 42 p. d. e. és 8 ór. 4 p. e.	119 60	119 75	Indulás: Bécsből 7 óra este és 6 óra 30 p. reggel.	Buza, bányási uj	85—87 5 50 5 85
5% Metalliques	67 80	67 90	Csábáról 1 óra 36 p. d. u. és 10 ór. 53 p. e.	96 —	96 50	Pestről 5 ór. 55 p. r. és 4 óra 5 p. délut.	" t'zavidéki .	84—87 5 40 5 80
4% "	58 25	59 50	Mező-Túrról 3 óra 30 p. d. u. és 1 ór. 49 p. éj.	96 50	97 —	Czelegről 9 ór. 10 p. r. és 7 óra 35 p. este.	" fehervári .	83—84 5 40 5 60
5% nemzeti kölcsön	80 90	81 —	Szolnokról 10 ór. 10 p. r. és 9 óra 19 p. este.	36 50	37 —	Mező-Túrról 11 ór. 34 p. r. és 11 óra 26 p. éjjel.	" bacscai .	83—84 5 30 5 50
1839-ki sorsjegyek	111 —	112 —	Csábáról 1 ór. 31 p. du. és 2 óra 28 p. éjjel.	38 —	38 50	Érkezés Aradra 3 ór. 22 p. du. és 5 óra 16 p. reg.	Kétszeres . . .	76—77 3 50 3 60
1854-ki "	85 75	86 25	Érkezés Aradra 3 ór. 22 p. du. és 5 óra 16 p. reg.	35 —	35 50		Rozs	76—78 3 70 3 85
1860-ki "	83 20	83 30		35 —	36 75		Árpa, sörfőzésre .	67—68 2 90 3 —
Földtehermentesítés.			Postai menetrend.					
Magyar	68 10	68 80	Pestről. Érkezik mindennap 2-szer a vasutról.	23 —	23 25			
Bánsági, horvát, szláv	66 50	67 —	N-Szebenből érke. 5 órakor reggel.	22 75	23 25			
Erdélyi	65 50	66 —	Temesvárról " 11 " délelőtt.	14 75	15 —			
Elsőbbségikötvények.			Váradról " 11 " " "					
5% Lloyd	83 —	84 —	Battonyáról " 5 1/2 " este.					
5% Dunagőzhajózási	96 50	97 50	Joszáshelyről " 5 " "					
Bankzáloglevél 12 hónapra	99 50	100 —	Indul: naponként Joszáshelyre 7 órakor reggel.					
Részcvények.			Battonyára 11 1/2 " délelőtt.					
Hitelintézet	176 80	178 —	N.-Váradra 1 " délután.					
Nemzeti bank	737 —	739 —	Temesvárra 3 " "					
Escompte-bank	590 —	592 —	N.-Szebenbe 7 " "					
Lloyd	213 —	216 —						
Dunagőzhajózás	428 —	429 —						
Pesti lánchíd	396 —	400 —						
Éjszaki vaspálya	1968	1970						
Államvaspálya	277 50	277 50						
Déli vaspálya	239 —	240 —						
Nyugati vaspálya	165 75	166 25						
Tiszai vasut	147 —	147 —						

H I R D E T É S E K.

(125)

Épen most hagyá el a sajtót, és Bettelheim testvérek könyvkereskedésében Aradon kapható:

Megyei

ALKOTMÁNYOS MOZGALMAK.

Adatok történetünkhöz

1860. okt. 20-tól 1861. april 2-áig,

mint a nemzetgyűlés megnyitása napjáig.

Ára 2 frt 60 kr. a. é.

**SZABAD KIRÁLYI KASSA VÁROSÁNAK
TÖRTÉNELMI ÉVKÖNYVE.**

Irta és kiadta

Tutko József.

Ára 2 frt 50 kr. a. é.

II. Rákóczi Ferencz,
és nevezetesebb kortársainak

némely kiadatlan

EREDETI LEVELEIK.

Ára 1 frt a. é.

Hadmizei szolgálat,

emlékeztető és tanácsadó zsebkönyv,

gyalog, tüzér, lovas

fő- és altisztek számára

írta

SZOMOR KÁROLY.

Ára 2 frt a. é.

3—*

(134)

Fogorvos

BITTÓ LAJOS

a t. cz. közönségnek szolgálatját ajánlja. Itteni tartózkodása csak szeptemb. 30-ig terjedend. Szálva van a „vaspályához“ címzett vendéglőben 3. számú szobában.

143. J. K. tsz. (122)

3—3

Árverési hirdetmény.

Sz. k. Arad város tszéke f. 143. sz. végzése folytán Tyritán Iliének, a töle Szecsei Mária 871 frt 13 kr követelése és járulékaik kielégítése tekintetéből bíróság lezálogolt s végrehajtásilag összesen 799 frt 50 kr-ra becsült, Arad-ségai iskola-utczai 52. számú ház, beltelekkel, és szőlő kerttel, úgy az aradi határban, Brünnek dűlőben 4402. sz. a. fekvő 1860/... és pesti dűlőben 5551 sz. a. fekvő 1860/... hold szántó földet, bírói árverés útján f. szept. hó 28-án d. u. 3 órakor Ségai iskola-utca 52. sz. a. a becsáron alól is el fognak árvereltetni. Arad, szept. 16-án.

Ebesfalva y Döme, tanácsos, mint végrehajtó bíró.

(124)

3—3

Hivatalos hirdetmény.

A marhavész felett örködő küldöttség jelentése szerint a marhavész a város külső határában e. f. év sept. 14. óta mutatkozni tetszik — annál fogva a t. cz. közönségre nézve felette káros vesznek elhárítása és terjedésének lehet megállítás tekintetéből a t. cz. közönség ezennel értesítetik, miszerint e. f. év sept. hó 17-től 1861. a csorda kijárása betiltatván — oly szigorú meghagyással, hogy a rendelet áthágó marhája a vésznek végkép megszüntéig a város belhatárában bebocsátani nem fog, sőt szigorú feleletre vonatás mellett, a rendelet áthágása által okozott kárban is a fenálló marhavész-szabályok értelmében elis fog marasztalni. — Aradon, sept. 16. 1861.

A főkapitányi hivatal által.

(127)

2—3

Hirdetmény.

Talpason Aradmegyében, van 80 ökör hizlalásra megkívántató jó minőségű széna eladó. Hozzá — a venni szándékozónak — a tulajdonos által használatul egy jó kő-istálló is adatik, az ár felett értekezhetni Kabdebó Kálmán-nál Talpason.

(133)

1—3

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Aradváros törvényszékének f. é. jk. 444. sz. a. végzése folytán Grünwald József részére 50 frt a. é. töke s járulékaik megfizetésében elmarasztalt Argyelán Zsófia és Száva tulajdonához tartozó, Arad-Ségában tjk. szerint találtató bíróilag megbecsült háza s telke f. é. szept. 25-én d. u. 3 órakor Ségai külvárosban 58. sz. a. nyilvános árverés útján, — és pedig becsáron a'ól is — bíróilag el fog adatni.

Az árverési feltételek alulírt végrehajtó bíró-nál megtekinthetők. — Arad, szept. 3. 1861. Szentiványi János, tanácsn., mint kiküldött végrehajtó bíró.

1—3

(128)

2—3

Békésmegye, Kétegyháza községében egy nem régen épült ház, hozzá tartozó kert s istállóval, szabad kézből eladó. Bővebb értesítés, id. Farkas Gábor urnál Gyulán nyerhető.

1007/1861. sz. (130)

2—3

Árverési hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy tek. Aradmegye bizottmányának f. évi 1628. sz. a. végzésénél fogva, az Erdőhegy, Kijenősi s N.-Zarandi körös hidak vámszedésef. é. október 1-ső napjától kezdve, egy évre f. hó 25-én reggeli 9 órakor Erdőhegyen alábírtott hivatalos helyiségben, hol a feltételek addig is megtekinthetők, megtartandó közárverés útján fog elhasznóbérezetenni.

Vállalkozni szándékozók, a N.-Zarandi hidra 35, az Erdőhegy-Kijenőre nézve 40 frt bánompénzzel ellátva ezennel meghivatnak. Erdőhegy, szept. 13. 1861.

Konstantini György, zarandi járási főszgabiró.

(132)

1—2

Árverési hirdetés.

Arad sz. k. város törvényszékének f. évi 395. számú végzése következtében, Bachruch Mihály felperes részére néhai Szávin Nécze alperesnek Arad-gáji külváros tjk. 3090-ik lapon 331. sz. a. 115 a. frtra becsült ház s 405 négyszögölnyi beltelek, 51 a. frt 95 kr töke, s járuléknai tartozás kielégítése tekintetéből f. évi októb. 8-án először, s szükség esetében szinte f. évi novemb. hó 14-én mindenkor d. e. 10 órakor árverés útján a Freiberger-féle házban levő városi telek-hivatalban örökáron a legtöbbet ígérőnek el fog adatni, mire a venni szándékozók azon figyelemzetéssel hivatatnak meg: hogy a lefoglalt ház s beltelek az utolsó árverésen becsáron alól is el fog adatni.

A becslési jkönyv és árverési feltételek alól-írt végrehajtó bíró-nál megtekinthetők. Felhivatnak végre minden igényttartók és jelzálogos hitelezők, hogy igényeiket az eladásig érvényesítsék, azt elmulasztva az árfeosztásnál figyelembe nem fognak vétetni. Kelt Aradon, július 6-án.

Szailer Jakab, tanácsn., mint kiküldött végrehajtó bíró.

(131)

1—6

Birtok eladás.

Simándon 300 hold tagosított alodialis föld, vagy annak fele eladó.

Bővebb értesítést ad Simándon Csernovics György, és Aradon Tavaszy Antal ügyvéd, uri utca Heim-házban.